

Sequence of tenses

Souslednost časová

NEPŘÍMÁ ŘEČ (REPORTED SPEECH)

Nepřímá řeč je reprodukcí přímé řeči nebo přímé otázky po slovesech SAY, TELL, ASK, ANSWER, DECIDE, REPLY, ANNOUNCE, REPORT, WRITE, READ, WANT TO KNOW, KNOW, LEARN, FEEL, THINK, PROMISE, BELIEVE, REMEMBER, HEAR, FORGET, nebo spojení BE

GLAD THAT, BE SURE THAT atp., tj. po slovesech s významem mluvení, myšlení, vnímání. Vedlejší věta se připojí k řídící větě spojkou THAT = ŽE, kterou však můžeme i vynechat.

K časovému posunu dochází nejen v nepřímé řeči, ale v jakékoliv vedlejší větě předmětné, která je závislá na hlavní větě se slovesem v minulém čase.

**Při použití nepřímé řeči NEDOCHÁZÍ k posunu času po
uváděcím slovese, které je v čase
přítomném, předpřítomném i budoucím**

- I say: „These students are lazy.“

I say that these students are lazy.

- Mary has just thought to herself: „I will go home.“

Mary has just thought to herself that she will go home.

- They will learn: „Prague is the capital of the CR.“

They will learn that Prague is the capital of the CR.

- Mother tells to her children: „Go to bed.“

Mother tells to her children to go to bed.

**KDYŽ JE V ŘÍDÍCÍ VĚTĚ SLOVESO
V MINULÉM ČASE,
POSOUVAJÍ SE ČASY
V NEPŘÍMÉ ŘEČI PODLE PRAVIDEL
SOUSLEDNOSTI ČASŮ NÁSLEDOVNĚ**

PŘÍTOMNÝ ČAS SE MĚNÍ NA MINULÝ:

- He said: „I live in Prague.“

He said (that) he lived in Prague.

- Mr. X told me: „My wife likes reading.“

Mr. X told me (that) his wife liked reading.

MINULÝ A PŘEDPŘÍTOMNÝ ČAS SE MĚNÍ NA PŘEDMINULÝ:

- He said: „I lived in Prague two years ago.“

He said (that) he had lived in Prague two years ago.

- They announced: „We have just married.“

They announced (that) they had just married.

- Mary said: „I was there yesterday“

Mary said (that) she had been there the day before.

BUDOUCÍ ČAS SE MĚNÍ NA PŘÍTOMNÝ PODMIŇOVACÍ ZPŮSOB:

- He said: „I will live in Prague next year“

He said (that) he would live in Prague the following year.

- He asked: „Who will go with me?“

He asked who would go with him.

Rozkaz nebo žádost se v nepřímé řeči uvádí slovesy TELL (říct), ASK (požádat), ORDER (nařídit).

Rozkazovací způsob přímé řeči se mění na přítomný neurčitek:

- **Father told him: „Help John.“ -> Father told him to help John.**
- **They asked us: „Stay here.“-> They asked us to stay there.**
- **He ordered me: „Don't do it.“ -> He ordered me not to do it.**
- **She told me: „Come soon.“ -> She told me to come soon.**
- **The teacher told us: „Open your textbooks.“-> The teacher told us to open our textbooks.**

Změny u modálních sloves:

will – would

can – could, to be able to

must – to have to

may – to be allowed to, might

- She told me I wasn't allowed to ask. (Řekla mi, že se nesmím zeptat.)

- He explained why he had had to stop using it. (Vysvětlil, proč to musel přestat užívat.)

- I knew he wouldn't be able to find out. (Věděl jsem, že to nedokáže zjistit.)

Minulý čas se v nepřímé řeči nemění na předminulý, jestliže je udaná přesná doba v minulosti příslovečným určením času nebo vedlejší větou časovou:

He said: „I lived here in 1970”. -> He said (that) he lived here in 1970.

He said: „I lived here when I was ten.“ -> He said (that) he lived here when he was ten.

Sloveso MUST zůstává beze změny, když vyjadřuje trvalou nutnost nebo zákaz:

- He said: „You must not smoke”.

→ He said (that) I must not smoke.

ALE

- She said: „I must go back”.

→ - She said (that) she had to go back.

Přítomný podmiňovací způsob se mění na minulý hlavně ve vedlejších podmínkových větách:

- Mary told me: „If I had money, I would buy it”.

-> Mary told me (that) if she had had money, she would have bought it.

V nepřímé řeči se kromě časů často mění osobní, přivlastňovací a ukazovací zájmena, příslovce času a místa i některé další výrazy:

HERE	▶	THERE
THIS	▶	THAT
THESE	▶	THOSE
NOW	▶	THEN / IMMEDIATELY
AGO	▶	BEFORE / PREVIOUSLY
LAST WEEK	▶	THE PREVIOUS WEEK
YESTERDAY	▶	THE DAY BEFORE
NEXT WEEK	▶	THE FOLLOWING WEEK
TOMORROW	▶	THE FOLLOWING DAY
THIS MORNING	▶	THAT MORNING
TODAY	▶	THAT DAY

- She said: „This book is mine.“ -> She said (that) that book was hers.
- She said: „These gloves are nice.“ -> She said (that) those gloves were nice.
- He said: „I can't find it out here“. -> He said (that) he couldn't find it there.
- Mother said: „Tom is tired now“. -> Mother said (that) Tom was tired then.
- They said: „We saw this film yesterday“. -> They said (that) they had seen that film the day before.
- He said: „I will come next month“. -> He said (that) he would come the following month.

Předmětné věty:

- They asked what we wanted to do.
(Zeptali se, co chceme dělat.)
- I thought (that) you had forgotten about it.
(Myslel jsem, že jste na to zapomněli.)
- I didn't hear what had happened.
(Neslyšel jsem, co se stalo.)
- They promised that they would return it.
(Slíbili, že to vrátí.)